

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR PNK-N.4131.57.3.2025..PK

Wrocław, 7 października 2025 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

§ 8. ust. 3 pkt 2 uchwały z dnia 27 sierpnia 2025 r. nr XIX/102/2025 Rady Gminy Krośnice w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, obejmującego swoimi granicami działki o nr ewid. 417, 418 i część działki o nr ewid. 427 obręb Bukowice.

Uzasadnienie

Rada Gminy Krośnice, działając m. in. na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130), podjęła uchwałę nr XIX/102/2025 z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, obejmującego swoimi granicami działki o nr ewid. 417, 418 i część działki o nr ewid. 427 obręb Bukowice, zwaną dalej: „uchwałą”.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru wraz z dokumentacją planistyczną w dniu 11 września 2025 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 8 ust. 3 pkt 2 uchwały z istotnym naruszeniem art. 83a ust. 1 i 83f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1478) oraz art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, polegającym wprowadzeniu do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: „W planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.”. Wskazany przepis nie upoważnia jednak Rady Gminy do kształtowania zasad ochrony środowiska w oderwaniu od obowiązujących przepisów ustawy o ochronie przyrody lub do ich modyfikacji.

Jak wskazał NSA w wyroku z dnia 6 stycznia 2009 r., sygn. akt II OSK 131/08: „Z faktu, iż w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego winny się znaleźć m.in. zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w żadnym razie nie można wyciągać wniosku, iż rada gminy, dysponując uprawnieniami do decydowania o sposobie zagospodarowania terenu, doktrynalnie zwanymi władztwem planistycznym, może to czynić dowolnie, nie będąc w tej mierze związana przepisami prawa materialnego, w tym ustawą o ochronie przyrody. To zaś oznacza, że rada ustalając w planie zagospodarowania przestrzennego ograniczenia w sposobie zagospodarowania terenu, w tym ze względu na wymogi, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody, winna to czynić w zgodzie z jej przepisami, w sposób niebudzący wątpliwości co do istoty i zakresu tych ograniczeń.”

Artykuł 83 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody stanowi, iż: „Usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia.” Powyższy przepis wprowadza zatem klauzulę generalną, w myśl której zabrania się usuwania wszystkich drzew i krzewów. Jednocześnie ustawodawca przewidział, iż dopuszczalne jest usunięcie drzewa po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez właściwy organ. Kompetencję do wydania zezwolenia reguluje art. 83a ust. 1 w.w. ustawy, stanowiąc: „Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków - wojewódzki konserwator zabytków.”. Innym odstępstwem od ogólnej zasady zakazu usuwania drzew i krzewów jest art. 83f ustawy o ochronie przyrody, który wskazuje na

wyłączenia z zakresu zastosowania art. 83 ust. 1 ustawy i procedurę związaną z legalizacją ich usunięcia w określonych tamże przypadkach.

Zasady usuwania drzew i krzewów stanowią regulację ustawową. Niedopuszczalne jest zatem, aby Rada Gminy, aktem o randze podustawowej, dokonywała ich modyfikacji. Stanowisko takie podzielił także WSA w Krakowie w wyroku z dnia 21 maja 2021 r., sygn. akt II SA/Kr 426/21, w którym stwierdzono, iż: „Zarówno wśród kompetencji własnych gminy jak i wymogów ładu przestrzennego nie przewidziano możliwości regulowania ochrony drzewostanu w sposób inny niż wynikałoby to z przepisów ogólnych. Zawarcie takiego rozstrzygnięcia w uchwale w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi naruszenie art. 83a ust. 1 w zw. z art. 83c ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Przyjmowanie w akcie planistycznym przepisów w zakresie uregulowanym w przepisach rangi ustawowej, a także modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu, dopuszczalne jest wyłącznie w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego.”.

Wprowadzenie całkowitego zakazu usuwania drzew i krzewów na terenie, którego dotyczy przedmiotowa uchwała, wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego wynikającego z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto taka regulacja narusza kompetencje właściwych organów do wydawania zezwoleń na usunięcie drzewa lub krzewu w toku postępowania administracyjnego. Pogląd ten wyraził także WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 505/18 uznając, że: „Ustawa z 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody szczegółowo określa tryb i warunki wydawania zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów. Uchwała Rady Miasta nie może regulować tych kwestii w sposób odmienny. To nie postanowienia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego mogą zezwolić na wycinkę drzew, ale wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku, gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków - wojewódzki konserwator zabytków.”

Należy zatem uznać, że wykroczenie poza kompetencje Rady Gminy przy uchwalaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, obejmującego swoimi granicami działki o nr ewid. 417, 418 i część działki o nr ewid. 427 obręb Bukowice stanowi istotne naruszenie prawa, co uzasadnia stwierdzenie nieważności przepisu wskazanego w sentencji.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzam jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Anna Żabska